

RODOLJUB.

Glasilo „Slovenskega društva“ v Ljubljani.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakoga meseca (ali če je na ta dan praznik, dan poprej) ter stane 70 kr. na leto. — Članom „Slovenskega društva“ pošilja se list brezplačno. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 3 kr., če se enkrat tiska; 12 kr. če se dvakrat, in 15. kr. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovoliijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“ ali pa odboru „Slovenskega društva“ v Ljubljani. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

17. števil.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1894.

IV. leto.

Vipavsko gospodarstvo.

Deželni zbor kranjski je sklenil zakon v povzdigo živinarstva. Z velikim navdušenjem pozdravljali smo ta zakon, meneč, da je vendar jedenkrat prišel na vrsto tudi — kmet. Obečali smo si mnogo, toda dosegli smo ubogo malo. Res, da tudi ta zakon ni popoln in uzoren, toda mogoče je celo s slabimi zakoni dobro vladati, a kako šele z razmerno prav dobrimi. Ako se niso naše nade o povzdigi živinarstva uresničile, ni temu toliko kriv zakon, kakor tisti, ki bi ga izvajati morali. Krivda zadeva tu v prvi vrsti občinske zastope, mej katerimi se nahaja, žal, premnogo članov, ki še danes zakonovega duha pojmiti ne morejo, dasi vse levo in desno toži, da se jedva $\frac{1}{2}$ krav ubreji, da je premalo bikov, in da so slabi, da se krave šele po 15 mesecih ubrejijo itd. Škodo si preračuni lahko vsakdo. Kljub temu nahajajo se kmetijski občinski zastopi, katerim je občinski bik nadležno breme, katerega se na najlažji način s tem otresejo, da ga sploh ne kupijo, ako ga pa kupijo, pazijo, da ga čim preje prodajo. Nahajajo se cela okrožja s stotinami krav, ki nimajo ni jednega ali pa le po jednega

bika!!! Posledice takih razmer so jasne dovolj, in čuditi se le moramo, da ni nikjer nikogar, ki bi tako malomarnost iztrebil. Nadejamo se, da ne padeje te besede na nerodovitna tla. Ako bi pa tudi to ne pomagalo, govorili bomo jasneje, kajti škoda, ki nam jo pomanjkanje bikov vsled nemarnosti provzročuje, je prevelika, da bi jo molcé in nadalje trpeli. — Poleg živinarstva je najvažnejša panoga kmetijstva na Vipavskem vinarstvo, koje nam trtna uš neusmiljeno uničuje. Vipavci ne drže rok križem nego gledajo, da se jej po svojih močeh branijo, toda te sile so prešibke in preskromne. Kmetovalec potrebuje gmotne in duševne podpore od zgoraj. Pri nas se misli, da je dovolj, ako odda deželni odbor sem in tja kako podporo v znesku 15 gld. za nasaditev ameriških trt, in ako nam opiše sicer izvrstni strokovni list „Kmetovalec“ razne načine cepljenja. Žal, da je to le mamilo samega sebe. Ko smo pred nekaj leti opazili trtno uš v svojih vinogradih, krepila nas je nadeja, da nas ameriška trta, s katero bode sicer nekoliko več sitnosti v obdelovanju vender-le reši. Danes nam je ta vera nekoliko opešala,

LISTEK.

Plačilo za poštenost.

V ulici Git-le-Coeur št. 6. v Parizu stanovali sta pred nekaterimi leti dve mladi deklici, dve sestri, katerih tiha hoja in otožni pogledi so zbujali skrito sočutje sosedov. Vsako jutro ob isti uri so ju redno videli iti iz hiše. Ljudje so se popraševali, kaj da sta mladi deklici tako molčeči, zamišljeni in priprosto skromni. Kakor dve senci zahajali sta v hišo in iz nje.

Marica in Pavlina Barthelon, to je bilo nju ime, bili sta pač vredni tihega sočutja in milovanja, ki ju je spremljalo od strani sosednih stanovalcev. Bili sta nesrečen ostanek rodbine, katero je uničila vojska; tako mladi sta bili občutili že vse britkost tega življenja; dedej in babica sta njima pomrla od straha, ko se je vojska začela; nju brat je za mrzlico umrl v Lyonu;

nju oče, stotnik pri konjici, je umrl na bojnem polju, prestreljen skozi prsi. Nemila osoda otrokoma ni prizanašala, vzela jima je nazadnje še mater. Prevelika žalost nad tolikimi nezgodami je namreč mater na posteljo vrgla, prišla se je slabotne žene nekaka sušica, in čez nekaj mesecev je umrla. Mej materno boleznijo se je stajalo njih pičlo premoženje, kakor sneg na solncu. Tako sta bili v burnem, bojnem času neskušeni, slabi deklici sami sebi in neusmiljeni osodi prepuščeni. Gospa Barthelon je sicer zapustila malo posestvo blizo Dommartina. Toda nesreča je sirotama tudi to poslednje upanje ugrabila. Prišel je sovražnik v tisti kraj, vse opustošil, pohištvo pa požgal. Vlada je pustila potem zemljišče na javni dražbi za slepo ceno prodati, in še te krajcarje je vzel neki upnik, ki je imel na hiši neki dolg uknjižen.

V takem tužnem položaju sta sestri zapustili svoj kraj in šli sreče iskat v glavno mesto Pariz. V tem ve-

kajti tudi priprostega kmeta čujemo že tožiti, da tudi američanko „uš pojé“. Hvalevredno je od dežele in dež. vlade, da je ustanovila pri nas trtnico, grajati pa moramo odločno skopost in lehkomišljenost. Vsakemu je znano, da tirja vsako sadno drevo sebi primerne zemlje, istotako je s trto, a v največji meri se to nahaja pri američankah, tako celo, da po kratkih letih umrejo, ako jih nismo v prikladno zemljo vsadili. Drugod so skušnje dokazale, da v močno apneničastem, soldanastem, ali vlažnem nepremočljivem svetu nobena ameriška trta ne uspeva. Ker imajo pa vsi vinorodni kraji več ali manj take zemlje, trudijo se vsi zavedni vinščaki, da bi iz raznih ameriških plemen zaplodili trto, ki bi kljubovala trtni uši, in ki bi v vsaki količkaj primerni zemlji uspevala. Do danes se to še ni posrečilo, a nadejati se smemo, da bo vsestranska francoska požrtvovalnost — o avstrijski niti ne govorimo — tudi tu uspela. Francoska pridnost podala nam je po večletnih skušnjah ključ, kako nam je pri novih nasadih zemljo in trte odbirati. To je zlata vredno. Ne preostaje nam torej družega, nego da s poskuševalnimi nasadi vse naše vinorodne zemlje z raznimi američankami proučimo, kam naj to ali ono trto (američanko) sadimo, kajti nikdo nam ne more pozitivno zagotoviti, da bode tu ali tam američanka uspevala, ako ni prej dotične zemlje preskusil in preiskal. Tu je hva-

ležno polje za kmet. podružnice, za list „Kmetovalec“, za dež. odbor in za dež. vlado. Vsi ti faktorji naj bi jednodušno pospeševali proučevanje tega vprašanja, podpirali naj bi z raznimi trtami in gmotno podporo imovitejši kmete, ne pa revežev, ki še nikdar niso mogli biti kos taki nalogi. Bog vé, da ne zavidam ubogih trpinov za onih par krajcarjev, nego prepričan sem, da je glavni namen podpora povzdiga novega vinarstva, ne pa obdarovanje siromakov, in zato naj bi se tudi tako obračale, da se ta namen doseže. Tu se mi utegne ugovarjati, a jaz že naprej izjavljam, da je imel tudi doslej dež. odbor pri podelitvi podpor tako slabe informacije, da je revežu podporo odbil in jo bogatino podaril, da torej ni dosegal namena „ubožne“ vinščake podpirati. Kolci so v trtnicah predragi in tudi premalo pasem se goji. To velja zlasti glede najboljših vrst, ki niti zastopane niso. Lehkomiselno je pa, ako se kmetu reče: tu imaš kolce, ter usadi jih v soldanasti svet, kajti tudi tu že opazamo, da taki jedva par let stari nasadi hirajo, kar jemlje ljudstvu pogum, ker ni prav poučeno. Dajte kmetu raznovrstnih trt in gmotne podpore, da bode v vsak kot domače zemlje po nekaj trt usadil, in v kratkih letih bodemo prav gotovo vedeli, kod nas američanka reši in kod ne. Dotlej pa poučujte kmeta ter opozorujte ga največ na odbiranje prikladne zemlje.

Politični pregled.

Doba kislih kumar, kakor se imenuje poletni čas, kadar miruje politična borba, poneha kmalu. Da ni v Avstriji bilo volitev na Koroškem, pri katerih so v jednem okraju nemški nacionanci zmagali, v drugem pa propadli, da ni na Gorenjem Štajerskem borbe mej levičarji in nacionanci, bi bila velika politična suša. — Tudi

na Ogerskem ni nič bolje. Tam si vlada glavo beli, kako naj si zagotovi zadostno večino v državnem zboru in ker naravnim putem ne more tega doseči, namerava državni zbor razpustiti. — **Ruski car**, jedini pravi varuh evropskega miru, je precej hudo obolel. — V **Srbiji** so se za dan kraljevega rojstnega dne pričakovale važne premembe.

likanskem mestu se je že marsikdo ponesrečil, ki je prišel semkaj sreče iskat; nasprotno pa je tukaj tudi marsikdo res našel svojo srečo. Toda teh srečnih ljubljencev ni treba iskati po bornih izbicah pod streho, kjer prebiva le skrb, revščina, glad, mraz in obup.

Naši dve sestri nista hrepeneli po bogastvu in razkošnosti; želeli sta se le skromno preživiti in živeti druga za drugo. Pavlina je bila sicer še premlada, da bi mogla kaj zaslužiti, pa Marica je bila izvrstna pevka in glasbenica, zlasti je igrala izvrstno na glasovir. Na duri stanovanja, katerega sta si najeli, naredila je napis: „Marica Barthelon, učiteljica na glasovir.“ Začetek je bil težak. Storila je tisoč potov in iskala učenk in učenec, pa več dnij brez uspeha. Te dni sta preživeli v velikih skrbéh, ne vedoč, ali jima bo mogoče, ostati v Parizu ali ne. Naposled je Marica vendar dobila par učenk, katere so plačevale po petdeset santimov za jedno uro pouka. Tako sta sestri preživeli dve leti v bornem stanovanju, pri pičli in slabi hrani. V tretjem letu se

je na videz obrnilo na bolje. Marica je dobila službo v nekem novem dekliškem zavodu, kjer so jo najeli za učiteljico godbe in jej dali še precej dobro plačo. Mislija je že, da je zdaj rešena. Prazen up! Usoda učnih zavodov ali tako imenovanih penzjonatov v Parizu je podobna osodi cvetic. Rodijo se naglo, kakor rože vigredi, pa ravno tako hitro tudi zvenejo in zamrjejo. Nekateri zamrjejo že med porodom. Tudi zavod, kjer je služila Marica, zadela je jednaka osoda: prenehal je. Zdaj je bila Marica brez kruha in še tistih učenk, ki jih je prej učiti hodila, ni imela več, ker so mej tem časom dobile drugo učiteljico. Iskala je drugih učencev in učenk, pa brez sreče, niti jednega otroka ni dobila v pouk.

Položaj obeh sester se je še bolj shujšal. Iz revščine in zadrege nastalo je pomanjkanje in stradanje. Marica ni zmogla več, da bi plačala stanovanje, in morala ga je zapustiti in izprazniti. Prodala je nekaj hišne oprave in si najela drugo, še revnejšo izbo. Od zdaj naprej je bilo treba vsaki teden kaj prodati, da je bilo

Kraljev oče, zloglasni Milan, je nameraval sam zasesti srbski prestol. V to svrhu bi se bil sedanji kralj kroni odpovedal, zgodilo se pa to ni, ker je naša vlada ugovarjala. — **Bolgarska** je še vedno podobna ladiji brez krmila. Koburžan bi rad, da bi ga Rusija priznala zakonitim vladarjem, ne da bi premenil sedanjo svojo politiko, ki je Rusiji nasprotna, niti pripustil, da pride na krmilo porazumljenju z Rusijo prijazna stranka. Te

stranke voditelja, zaslužnega Cankova, ne pusti na Bolgarsko. — V Italiji ima vlada mnogo sitnostij z anarhisti, vrh tega pa še obilo drugih skrbij, katere je proizročil general Mocenni, ker je odstopil kot vojni minister. — V daljni Aziji še vedno ni konca korejski vojni. Japonska in Kitajska naznanjata vedno velike zmage, katerih ni bilo nikjer, evropske sile se pa ne upajo ukazati jima mir, ker se boje, da nastane mej njimi samimi nemir.

Dopisi.

Iz Kostanjevice, 18. avgusta. [Izv. dop.] Dasiravno se je slavnost Kostanjeviške „Narodne čitalnice“ že popisala v „Narodu“, dovolite nam g. urednik, da še nekoliko dodamo v popolno pojasnilo tukajšnjih neznosnih razmer. Mogoče bode kdo rekel, da jedna veselica vendar ne more biti posebnega pomena, saj druge čitalnice prirejajo tudi slavnosti. To je res, ali res je pa tudi, da se nikjer ne bije tako srdit boj mej narodno in klerikalno-nemčursko stranko, kakor ravno pri nas, in obe bojujoči se stranki vesta dobro, da se bije boj za obstanek. In da zna ceniti naša stranka pomen teh veselic, dokazala je to s svojo res mnogobrojno udeležbo iz bližnje in daljne okolice. Dasiravno je nebo pretilo z oblaki, vendar ni strašilo to naše stranke, kajti mnogo pred začetkom slavnosti bil je prostorni vrt čitalnične gostilne do zadnjega kotička napolnjen. Kmalu se je tudi nebo razjasnilo in celi vspeh zvršil se je res s posnemanja vredno točnostjo. Vrli Brežki tamburaši in tamburašice očarali so celo občinstvo, kojega navdušenost je rasla od minute do minute. Ko smo slušali mile glasove tamburice, kipelo nam je srce radosti in zavzeli smo se, da bomo vedno z veseljem priskočili na pomoč

bratom z one strani Save, koji tudi nas niso zapustili v težavnem našem boju. Tudi naše vrle domače pevke, koje morajo v istini mnogo grenkih ur preživeti, in to seveda samo radi tega, ker so pristašnje „Nar. čitalnice“, pele so krasno in skoro vse točke morale so ponoviti vsled burnega zahtevanja navdušenega občinstva. Takrat vidile ste lahko drage rojakinje, kako se časte narodne ženske, kako ljubimo vsi taka dekleta, kojim gori srce za narodnost in za milo slovensko pesem. Ne bojte se tedaj različnih domačih nasprotnikov, bojujete se za pravično stvar in taka vedno zmaga. Po lepo končanem vspehu prodajale so domače gospodične in Majzeljuove iz Št. Jarneja šopke ter tudi tako pripomogle še k lepšemu uspehu slavnosti. Da se je sploh vse tako obneslo, zahvaliti se imamo delavnemu odboru čitalničnemu, in v tem posebno jednemu gospodu, čegar imena ni treba imenovati, vsaj pridnost se sama hvali in pa prijazni podpora g. dra. Namorša z Jesenic. Ali mej tem ko smo se mi zabavali, zabavala se je tudi nam nasprotna stranka na vrtu bližnje gostilnice, ali ona razveseljevala se je „po svoje“. Izvolili so namreč zopet prejšnjega župana oblastnikom tukajšnje slavne občine, in ta je po-

za najpotrebnejši živež, zdaj naslanjačo (zof), pozneje par boljših, blazinastih stolov, potem spet kako omaro, slednjič stensko uro iz časov Ljudevita XV., katero je bil oče, stotnik Barthelon, še od svojega strica dobil in jo kakor neko svetinjo pri hiši hranil. Najbolj pa je Marico srce bolelo, ko se je morala ločiti od svojega glasovirja, pri katerem je tolikrat iskala in našla tolažbo; ko je namreč v svoji žalosti kaj zaigrala, pozabila je za trenotek na svoje skrbi. Solze so jo polile, ko so postreščeki glasovir iz hiše nesli. Pri vsej svoji žalosti pa je morala tolažiti še svojo sestrico Pavlino in jej dajati pogum, katerega že sama ni več imela.

Čez nekaj dnij so odprli v bližnji ulici veliko, novo prodajalnico za žensko in možko perilo. Marica je znala tudi dobro šivati in je šla brž tje ter se ponudila za šiviljo, če bi katero potrebovali. Bila je sprejeta. Odslej je celi dan pri mizi sedela in šivala. Veliko ni zaslužila, pa vendar toliko, da sta mogli živeti. Zvečer, ko se je začelo mračiti in je bila že utrujena, poklicala je sestrico

k sebi in jo poučevala v pisanju, računstvu, krščanskem nauku in drugih vednostih. Tako se je sestrama nekaj mesecev še za silo dobro godilo.

Toda nesreča ne spi. V prodajalnici, za katero je Marica delala, vnel se je požar in se grozno hitro razširil. Prej da so mogli kaj rešiti, zgorela je cela zaloga blaga; tudi strehe se je ogenj lotil, in plamen je švignil še na dve sosedni strehi; vkljub vsem gasilcem in njihovim brizgalnicam je tista hiša vsa pogorela, od sosednih dveh pa strehe. Maričin gospodar je bil popolnoma uničen in je moral svojo kupčijo pustiti. Marica je bila spet ob krah, pomanjkanje se je vnovič začelo. Uboga Marica je plavala v solzah. Molila je noč in dan in prosila Boga za pomoč. „O moj Bog“, je večkrat zdihnila, „ne pozabi, kaj si obljubil, da hočeš sirotam biti oče in mati. Usmili se dveh sirot!“ Hodila je po cerkvah in tam dolgo ostajala, zatopljena v svojo molitev. Najraje je hodila v cerkev Saint-Germain des-Prés. Redko je minil kak popoldan, da ne bi bila tam klečala pred podobo Matere Božje,

vabil v svoji veliki ljubezni vse, njemu udane ovčice na svoj vrt, da se napasejo hladnega piva, da so pa morali vse plačati, o tem menda ne dvomi nobeden napreden hudobnež. Da bi pa pivo še bolj teknilo, prišel je mej ovčice še g. župnik, ter vse svoje pohlevne otročiče oblagodaril s sijajem svojih milih očij. Da ima gospod veliko moč v svojih lepih očeh, o tem je gotovo tudi sam prepričan; zato povese tudi vselej svoje oči k tlom, kadar sreča kakega hudobnega radikalca, boječ se iz same ljubezni, da ne bi kap zadel nasprotnika. Pa še bolj bi lahko izkazal moč svojih očij, da je hotel na oni večer s silo svojega pogleda podvojiti pivo, koje je teklo v čast žejnim volilcem, potem vsaj ne bi bilo treba vsakemu plačati za-se. Sigurno pa jih ni to pivo pohladilo, ampak le razgrela; kajti komaj začel se je koncert našega društva, že se je začelo tudi pri njih divje vpitje in vriskanje. In to se je vršilo pri vsaki točki našega programa, pri vsakem govoru od naše strani. Začuden so se spogledovali došli tujci, ter nas povpraševali, kaj to pomeni, povedali smo jim, da so izvolili novega župana, in da ga sedaj s kričanjem proslavljajo. Ta župan bil je nekdanj c. kr. nadporočnik, in po vsej pravici smo sodili, da se je naučil kaj olike, ali s tem, da je dopustil motiti naš koncert na tako nečuden način, dokazal nam je sam, da je nekaj tega pozabil, kar se je jedenkrat naučil. Najbolj pa smo se čudili, da jih ni poučil župnik, ter posvaril, da naj vsaj mej petjem molče, da s tem kažejo le svojo surovost in neotesanost. Gospod! bi li ne pristojalo ravno Vam, koji iz lece tolikrat govorite o ljubezni do svojega bližnika, koji tolikrat požete „Mir z Vami“, da bi bili pivske duhove pomirili, ne pa še s svojo navzočnostjo razburili? Pomislite samo to, in potem ne glejte naš uboge grešnike tako „milo“! Če pa so že navadni, neolikani ljudje na tak nečuden način motiti hoteli lepo narodno slavnost, moramo javno ugovarjati, da se tacih proti narodni stranki naperjenih škandalov udeležuje c. kr. uradnik. Mi sicer po svojih sedanjih skušnjah nemamo nobenega povoda, laskavo soditi dose-

danje postopanje c. kr. davčnega adjunkta Franceta Kobana, ali da bode tudi on verno sekundiral ali prav za prav skušal preupiti vse privilegovane in nepriviligovane Kostanjeviške kričače, tega nismo pričakovali. Ali ve c. kr. finančno ravnateljstvo, kako se vede ta uradnik, ki je prišel dan po veselici ves hripav v urad, zunaj pisarne, to dvomimo; prepričani pa smo, da bode temu mlademu možu pač strogo dopovedalo, kako je postopati ne samo olikanemu možu, tembolj pa še uradniku zunaj pisarne. No sedaj nas je zapustil za nekaj dnij, in pri orožnih vajah imel bode dosti prilike premišljevati o svojem taktu. Slišali smo vsaj že večkrat, da komis, kojega mu prav v obilni meri privoščimo, jako čisti mozgane in duh. Sploh pa gospoda le tako naprej, mi bodemo pa Vaše fotografije pošiljali še večkrat mej svet!

Iz Zagorja ob Savi, 19. avgusta. [Izv. dop.] (Nepoboljšljiv nasprotnik.) Zopet prilika, da dokazemo gospodom v knezoškofijski palači, da nismo mi hujskači, in da ne provzročujemo mi nemirov, o katerih smo vam že tolikokrat poročali, ampak vedno le naš župnik. — Kakor povsod, hoteli smo tudi mi proslavljati rojstni dan Njega Veličanstva s tem, da bi bili včeraj in danes streljali (kar smo izročili zanesljivemu možu) in smo v ta namen tudi že kupili smodnika. Toda naš župnik vsigdar in povsod pripravljen, nagajati in nasprotovati, nam ni hotel dati topičev, dasiravno niso njegovi in mu je dotičnik, ki je šel po nje, tudi povedal, čemu jih rabimo. — Kaj ne, lepo je to! Spominjali se bode dragi čitatelji, da je ta čudak pred štirimi leti ravno na rojstni dan Njega Veličanstva bral dobro plačano črno sv. mašo. Ker pa si zna pomagati iz zadrege, izgovoril se je takrat s tem, da se v Zagorji obhaja rojstni dan Njega Veličanstva v nedeljo. Radevedoi pa smo, kako se bode izgovarjal, ako bode vprašan, zakaj nam ni hotel dati topičev. Naša misel je, da se nima on popolnoma nič za to brigati, ako nekateri, ki so na ta ali drugi način zadržani proslavljati v nedeljo rojstni dan Njega Vel., to hoté storiti na rojstni dan Njega

ki se nahaja na prvem stranskem altarcu tik uhoda. Skozi cele ure je tam klečala in ponavljala vedno iste besede: „Tolažnica žalostnih, usmili se mene in sestre!“

Nekega jutra, ko je spet dela iskala, pa brez uspeha, šla je spet v to cerkev in pokleknila po svoji navadi pred podobo Marije Device. Nikogar ni bilo več v cerkvi. Marica se ozre po klopéh pred seboj in zagleda na svoje začudenje na jedni teh klopij zlato zapestnico, ki se je vsa lesketala od biserov in zlahtnih kamnov, v sredi pa je bil svytel demant, ki je najbrže mnogo tisoč frankov vreden. Pri tem pogledu pa se je sirota na celem životu tresti začela; njene oči so postale temne: neka huda misel jej šine v glavo. Nepričakovana sreča jej ponuja velik zaklad, — treba je samo roko stegniti, pa ga ima! Pa ta misel kmalo zgine, deklica se prestraši sama sebe in zarudi v blede lice: boljša misel jej ogreje kakor blisk vse ude nakrat. Ona vzame dragoceno zapestnico, jo nese po sredi skozi dolgo cerkev in stopi v zagrad ali

zakristijo. Našla je tam gospoda župnika, ki je imel ravno v zagradu nekaj opraviti. „Gopod župnik,“ mu reče, „našla sem to zapestnico v neki klopi. Gotovo jo je pozabila kaka imenitna in bogata gospa, kajti kolikor jaz poznam, je ta lišp mnogo tisočev vreden. V cerkev pa pridejo vsake vrste ljudje, zato se take drage reči ne smejo po klopéh valjati. Torej sem mislila, da najbolje storim, ako zapestnico k Vam zanesem.“ Duhovnik je bil tako zavzet, da ni besede odgovoril, ampak obrnil se je na desno, storil par korakov in odprl duri svojega stanovanja. Pri tem je zaklical: „Gospod grof, izvolite semkaj stopiti!“ Grof B., čigar soproga je zapestnico v cerkvi pozabila, je prišel namreč že pred Marico v cerkev po dragoceni zaklad. Pa namesto da bi ga po klopéh iskal, šel je naravnost k župniku, ker si je mislil: „če je zapestnico našel nepošten človek, je itak več ne vidimo in je prazno, jo še dalje iskati; ako jo je pa našel pošten človek, zanesel jo je gotovo gospodu župniku, tam jo torej dobim.“

Veličanstva sam, kot udani in zvesti Avstrijci. — Ne poročali bi o tem, a storimo to radi tega, da kompetentna gospoda v knezoškofijski palači vendar jedenkrat

uvidi, da nismo mi krivi vednega prepira, ampak jedino le naš župnik. Ako gospoda nočete, da postane Zagorje druga Podraga, rešite nas bremena. Toliko v premislek!

Slovenske in slovanske vesti.

(Cesarjev rojstni dan) praznoval se je po celi širni Avstriji s slovesnimi sv. mašami in drugimi slavnostmi najveličastnejše. Tudi svojemu vladarju vsikdar zvesti slovenski rod je ta dan slovesno praznoval in pošiljal prevroče želje Vsemogočnemu, da bi mu predobrega vladarja ohranil še mnoga leta.

(Ljubljanski javni napisi.) Kranjski deželni odbor je razveljavil sklep mestnega sveta Ljubljanskega, da je napraviti v Ljubljani samoslovenske javne napise. Za nemške napise sta glasovala dež. glavar Detela in njegov oproda dr. Papež. In ta dva človeka se upata, imenovati se „narodnjaka“.

(Cigaletov spomenik na Črnem vrhu) se je dne 26. t. m. slovesno razkril. Bila je to jako lepa narodna slavnost, ki ostane vsem udeležnikom v prijaznem spominu in bo gotovo ugodno uplivala na narodno zavednost ondotnega prebivalstva.

(Gimnazija v Kranji.) Končno je izšla naredba naučnega ministra, da se ustanovi kranjska gimnazija. Začetkom prihodnjega šolskega leta se odpreta prva dva razreda, potem pa vsako leto po jeden razred več, dokler ne bo vseh osem razredov. Šolo bodo morali obiskovati dečki, ki so doma v kranjskem in radovljiškem okraju ali pa v sodnem okraju kamniškem. Mesto Kranj je v znamenje zahvale podelilo častno meščanstvo ministru Madeyskemu, dež. predsedniku Heinu in poslancu grofu Hohenwartu.

(Vinogradstvo.) Kmetijska podružnica v Škocijanu na Dolenjskem je nakupila precej obsežno zemljišče ter

tam nasadila blizu 12.000 ameriških trt. Trte se bodo razdeljevale vinogradnikom, da se v tem okraju zopet oživi po trtni uši uničeno vinogradstvo.

(Trtna uš) se razširja, sicer polagoma, a stanovitno po gornji Vipavski dolini. Zasedili so jo že v Velikih Žabljah. Okrajno glavarstvo je razglasilo, da je vsa občina Svetokrižka okužena ter je prepovedalo izvažanje trtnih mladik.

(Otvoritev Radeškega mostu čez Savo.) Gro-menje topičev in na stotine broječa množica ljudstva, ki se je zbrala na dan otvoritve na kranjski in na štajerski strani novega železnega mostu pri Radečah, sta oznanjevala, da se je vršila izredna slavnost. Odprlo se je novo prometno sredstvo, krasni železni most se je blagoslovil in potem izročil javnemu prometu. Že v predvečer je bil prijazen trg Radeški nakičen z narodnimi in cesarskimi zastavami, da dostojno vzprejme številne in odlične goste, ki so prihiteli k otvoritvi. Ko je nastal mrak, je bil trg sijajno razsvetljen, most pa se je kazal v bengalični luči. Otvoritvena slavnost se je vršila v nedeljo zjutraj ob 10. uri ob navzočnosti g. dež. predsednika barona Heina, dež. glavarja O. Detele, dež. odbornikov ces. svetnika Murnika, dr. Papeža in dr. Vošnjaka, voditelja okrajnega glavarstva v Krškem barona Schönbergerja, viteza N. Gutmansthal, drž. posl. Povšeta, dež. posl. Svetca in Žitnika, trg. zbornice predsednika Perdana, dež. inženjerja Hraskega, voditelja zgradbe, župana Radeškega Rižnarja, načelnika odseka za zgradbo mostu Schreyerja in članov odseka, raznih deputacij iz

Ko grof ustopi in zagleda Marico ter zapestnico v njenih rokah, se je od veselja ves zganil. Kajti ta zapestnica je bila star in častivreden spominek njegove rodovine, zapuščina vojvode M., kateri jo je dobil od princa Kondejskega (de Condé). Če je bila zapestnica že sama na sebi veliko vredna, ti spomini na prejšnje njene lastnike so njeno ceno še desetkrat pomnožili.

Ko je župnik deklici povedal, da je ta gospod grof B., in da je njegova gospa zgubila, ali bolje v cerkvi pozabila ta dragoceni zaklad, rekla je Marica proti grofu: „Srečna sem, gospod grof, da Vam zamorem nazaj izročiti ta dragoceni rodbinski spominek . . . tudi jaz sem nekdanj imela take rodbinske spominke.“

Pri teh besedah so jo solze polile in začela je ihteti, da ni mogla dalje govoriti.

To je grofa ganilo, in bil je radoveden, katera skrita žalost deklico tlači. Naprosil jo je, naj mu naznani svoje stanovanje. Ko si je zapisal ulico, hišno številko, nadstropje in številko na durih, vzal je zapestnico

iz rok Marice, njej pa je v pest stisnil 25 cekinov, reki: „To imate za danes. Jutri vas pa obiščem in bomo dalje govorili.“ Vsa slaba od začudenja in sreče je Marica obrnila svoj pogled na viš in se zahvalila Bogu za ta nepričakovani dar. V zavesti, da je za nekaj mesecev revščine rešena, hitela je Marica proti domu, da še svojo sestrico prej ko mogoče osreči s to dobro novico. Po dolgem stradanju in žalovanju sta si sestri danes privoščili dober dan, in ko sta jedli in pili, morala je Marica svoji sestrici stokrat ponoviti, kako lepa je bila zapestnica in kako prijazen je tisti grof.

Grof je ostal mož-beseda in drugi dan je s svojo soprogo počasi stopal na viš po stopnicah tiste hiše v ulici sv. Andreja, kjer je Marica stanovala. Ko pride do šestega nadstropja, zmanjkalo je stopnic, bil je že pod streho. Bliža se durim št. 4 in jih odpre. Pred seboj vidi malo podstrešno izbico, na tleh eno slamnato blazino in dva stola. To je bila vsa oprava; da bi bila Marica še tisti dan ko je cekine dobila, kupila vsaj mi-

sosednih krajev kranjskih in štaj. in velike množice naroda z obeh strani Save. Tudi most je bil slavnostno nakičen z narodnimi in cesarskimi zastavami, red pa so vzdrževali gasilci iz Radeč in okolice. Cerkevno blagoslovljenje je opravil Radeški župnik g. Zagorjan. Ko je minila ceremonija, spregovoril je prvi dež. glavar gosp. Detela zahvalivši se vsem došlim dostojanstvenikom. Poudarjal je veliko važnost novega mostu za olajšanje prometa ter se hvaležno spominjal milostivega vladarja, čegar ime sme novi most imeti. Zedinjena podpora vlade, Radeške občine in odseka za zgradbo mostu je omogočila dežel. odboru da je častno dovršil težavno delo po načrtih dež. inženerja g. Hraskega. Govornik je dostavil potem nekaj nemških besed in koočal s trikratnim Slava-klicem cesarju. Navdušeni Slava klici so odmevali, godba pa je zaigrala cesarsko himno. Dež. predsednik baron Hein je pričel svoj govor slovenski poudarjajoč, da je vlada rada pripomogla k zgradbi dvema deželama služečega mostu, potem je nadaljeval nemški in zaključil svoj govor zopet slovenski izročujoč novi most javnemu prometu. Vsi slavnostni gostje so šli mej pokanjem topičev čez most, pevsko društvo „Slavec“ pa je pelo slavnosti primeren zbor. Župan G. Rižnar je še zaklical Slava cesarju, kateremu klicu se je odzvala vsa množica. Po slavnostni sv. maši je bil banket v gradu g. viteza Gutmansthala. Slavnost se je zaključila z ljudsko veselico, pri kateri sta sodelovala pevsko društvo „Slavec“ iz Ljubljane in godba. Še le pozno razšla se je vesela množica.

(Preiskavanje podzemskih vodá na Notranjskem) se bode v kratkem zopet pričelo pod vodstvom gozdnonadzorstvenega komisarja gosp. Viljema Puticka. Preiskale se bodo doline okolu Loža, Starega trga, Cerknice in Planine. Za letošnje leto je postavljenih v račun 3000 gld., od katere svote je polovico prevzel deželni odbor na deželni zaklad.

(Konjski semnji v Novem mestu.) Mestni zastop Novomeški je sklenil, da se z živinjskimi semnji, ki so v Novem mestu vsak prvi ponedeljek v mesecu, združijo

tudi konjski semnji ter je naprosil deželno vlado, da odobri ta sklep.

(Podpora dijakom na ustanovljeni gimnaziji v Kranji.) V Kranji sestavil se je začasni odbor, ki je prevzel nalog, skrbeti za dijaška stanovanja in, dokler se ne ustanovi nameravana „dijaška kuhinja“, pri meščanih iskati podpore za hrano pridnim in ubožnim dijakom. Z zadoščenjem ta odbor priznava, da so se prebivalci Kranjskega mesta, kolikor se jih je moglo naprositi v malih dneh, odkar je došlo oficijelno naznanilo glede ustanovitve Kranjske gimnazije, s hvalevredno požrtvovalnostjo odzvali njegovim prošnjam in tako je sedaj že za precejšnje število dijakov preskrbljena opoludanska in tudi večerna hrana, katero bodo dijaki dobivali v posameznih hišah ali pa v skupni začasni obednici. Stariši, ki nameravajo svoje dečke dati v Kranjsko gimnazijo in želé ali glede stanovanja, ali glede podpore v hrani kacic podatkov, naj se zaupno obrnejo na gimnazijsko vodstvo, kateremu so se in se bodo še izročili vsi dotični podatki. Tisti, ki hočejo prositi podpore, prineso naj s seboj ubožno spričevalo.

(Razstavo prašičev) priredi kmetijska družba kranjska v jeseni v Novem mestu

(Nova ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda) se je osnovala v Škofji vasi na spodnjem Štajerskem in bode ustanovna veselica početkom bodočega meseca. Živele vrle rodoljubkinje! Naj bi se jih posnemalo tudi drugod!

(Šesta glavna skupščina učiteljske „Zaveze“) vršila se je ob obilni udeležbi dne 17. avgusta t. l. v Gorici. Zbranih je bilo okoli 200 učiteljev in učiteljic. Prav dobro so bili zastopani Štajerci, slabo pa Kranjci, posebno Ljubljana, ki je poslala k shodu le jednega samega zastopnika. Res prevelika mlačnost Ljubljanskih učiteljev. Razprave so bile važne in poučne. Zborovalce je prav toplo pozdravil vladni zastopnik. Zabave, prirejene tem povodom, so bile kaj dobro obiskane. Banketa se je udeležilo do 150 oseb. Posebno navdušeno je bil sprejet

zico, si ni vzela časa; namenjena je bila danes to storiti. Pač še nismo našli vse hišne oprave: na eni steni je visela podoba gospe Barthelon, matere sirot, nad njo pa oljkina veja od cvetne nedelje; na drugi steni pa je bila na platno slikana podoba očeta sirot, stotnika Barthelona, kako na konju sedi.

Grof in grofinja se začudita veliki revščini, ki jo tu pred seboj vidita. Na to obrne grof svoje oči na podobo konjika in vpraša: „Kdo pa je ta častnik?“

„To je najin oče,“ reče Marica, „ki je umrl v bitki pri Borny, prestreljen skozi prsi, stotnik Barthelon!“

Pri teh besedah se grofu zasvetijo oči; kajti on je bil upokojen general in je stotnika Barthelona dobro poznal. Bila sta skupaj v bitkah pri Solferini in pri Maženti. Pri Palestri pa je Barthelon generalu grofu B. celo življenje rešil, ker je še pravočasno pomoč pripeljal, ko je bil general že od vseh strani od sovražnikov obkoljen. Pogledal je zdaj podobo bolj natačno in vzkliknil:

„Ja, v resnici, to je moj prijatelj Barthelon!“ Solze so mu stopile v oči, podal je deklicama roke in ju stisnil k sebi na prsi, rekoč: „Kar sem Barthelonu hvale dolžen, hočem poplačati na njegovih otrocih! Tudi grofinja je bila vsa ginjena, ko jej je grof vse povedal, kako sta z očetom teh deklic v vojski tovarša bila in kak plemenit človek je bil ta Barthelon. Prosila je grofa sama, naj za te sirote skrbi, ker ima premoženja dovolj.

Marica je čakala veliko srečo. Jedini sin grofa B. si jo je izvolil za nevesto, da je živela odslej v bogastvu in obilnosti. Po smrti blage grofinje B. je Marica dobila tisto dragoceno zapestnico, ki jo je tedaj v cerkvi našla in katera jej je po Božji previdnosti prinesla toliko sreče.

Paulina pa je vzela nekega stotnika od konjice in živi tudi v srečnem zakonu. Zadnjokrat sem obe videl v cerkvi Saint-Germain-des-Prés, kamor Marica iz hvaležnosti še vedno rada zahaja.

dr. Gregorčičev govor. V govorih povdarjala se je sicer tudi sloga mej duhovskim in učiteljskim stanom. V odbor zaveze se je volil stari odbor.

(Košarska šola), v kateri se bode učilo umetno pletenje dragih koškov in pletenic, se bode odprla dne 15. septembra na Žagi pri Bolcu na Goriškem. Ta šola je važna pridobitev za ves tamošnji okraj.

(Za krčmarje in vinotržce) Upravni odbor Tržaških skladišč je sklenil, da bode odslej v pospeševanje vinske trgovine prirejal v gotovih rokih vinske dražbe, na katerih se bodo dražila v skladiščih se nahajajoča vina, v prvi vrsti dalmatinska in italijanska. Prva taka dražba je določena na dan 18. septembra, na kar opozarjamo krčmarje in vinotržce.

(Nova šola „Lege“) V Devinu namerava „Lega Nazionale“ ustanoviti že meseca septembra italijansko šolo. Treba bode, da tamošnji rodoljubi poskusijo preprečiti to nakano nasprotnikov, ki hočejo tudi v tem, še ne dovolj potujčenem kraju pričeti lov na slovenske otroke.

(Premembe pri politični upravi v Istri.) Koprski okrajni glavar gospod Schaffenbauer je imenovan namestniškim svetnikom in prevzame vodstvo okrajnega glavarstva v Poreču ter bo zastopal vlado v deželnem zboru isterskem. G. Schaffenbauer je svoj čas služboval v Tolminu in v Sežani in je postopal vedno točno tako kakor se mu je ukazalo v Trstu. Vodstvo Koprškega okrajnega glavarstva prevzame ondu službujoči namestniški tajnik g. Perinello. Okrajni glavar Paziski Friderik vitez Schwarz je premeščen k namestništvu v Trst, na njegovo mesto pa pride kot provizorični vodja okrajnega

glavarstva namestniki tajnik gosp. Ivan Šorli iz Trsta. To so velevažne premembe.

(Slogini šolski zavodi v Gorici) se morajo zopet razširiti, ker je število učencev vedno večje. Početkom novega šolskega leta se odpre nov razred in jih bode torej šest.

(Šolske razmere na spodnjem Štajerskem.) O šoli na Muti piše „Mir“: „Šola na Muti so prodali nemškemu šulvereinu za 4000 gld. Otroci se skrivajo po gozdih ker se šole bojijo, kjer je zdaj vse nemško in nič ne razumajo“. O šoli v Mahrenbergu pa pravi „Slovenski Gospodar“: „Na tej šoli se je do nedavnega časa v I. razredu toliko poučevalo v slovenskem jeziku, da so se naučili slovenski otroci brati. Odkar pa vlada na Mahrenberški šoli novi nadučitelj, je slovenščina popolnoma izključena. Ali ni več nobene pravice na svetu?“ Tako se povsod usiljuje nemščina, kjer je le količkaj mogoče!

(Desetletnica „Delavskega bralnega društva“ v Idriji) vršila se je prav slovesno minulo nedeljo. Vspela je vrlo lepo in obila udeležba je pokazala, da društvo uživa simpatije v vseh slojih idrijskega prebivalstva in to v kljub spletkam, ki so se zadnji čas pojavile napram temu potrebnemu in dobremu društvu.

(Volitve na Goriškem.) Dne 27. t. m. so volile kmetske občine v goriški okolici novega poslanca v dež. zbor. Izvoljen je bil soglasno župnik v Šempasu Blaž Grča. Dne 28. so volili veleposestniki poslanca in je bil z velikansko večino izvoljen Anton Klančič. To je sijajna zmaga narodne stranke, tembolj, ker so „tudi narodni“ nje nasprotniki na skrivnem z vso silo rovali proti njenima kandidatoma, ne da bi bili kaj opravili.

Razne vesti.

(Strela je ubila) pri sv. Križu blizu Kostanjevice 21letno kmetsko dekle. Vračala se je z malo deklico s polja in nesla na glavi košaro, v kateri je bil srp. Ko je treščilo v njo, zgrudila se je na deklico, da so ljudje mislili, da sta obe mrtvi. Deklici pa se ni zgodilo ničesar, samo na obrazu se je nekoliko opraskala, ko je padla.

(Izkopavanja na Kranjskem.) Vseučilišni profesor dr. Rudolf Hoernes iz Gradca prišel je te dni na Dolenjsko, kjer išče starine. Prekopaval bode najprej gomile v okolici Novomeški, pozneje pa v spremstvu gosp. Pečnika tudi v drugih krajih v starinoslovskem obziru tako zanimive dolenske strani.

(Požar.) Iz Paličja na Pivki se nam piše: Dne 31. julija okoli poludne zapalila je zlobna roka seno na neki lupi. Hitro prihiteli so nam na pomoč gg. Križaj in Medica iz Šempetra s svojimi tremi brizgalnami in s svojimi delavci. Ob istem času prisopihalo je tudi novo ustanovljeno gasilno društvo iz Šempetra, na čelu mu g. Gržina, potem ognjegasci iz Zagorja in malo pozneje, radi daljave, ognjegasci iz Postojne. Vsi so delali neumorno ter ogenj po mogočnosti omejili. Ko bi ne bilo tako hitre pomoči, bila bi cela vas prah in pepel. Kljubu vztrajnemu delovanju pogorelo je 8 gospodarjev, premnogo krme, orodja, voz, nekaterim tudi vse pohištvo in obleka. Vsem gasilcem in šempeterskim orožnikom, ki so vsi požrtvovalno delali, je prebivalstvo iskreno hvaležno. Po-

gorelci so bili zavarovani, a le banka „Slavija“ je škoda že tretji dan likvidirala, druge še ne.

(Zlato mašo) praznovala sta na Veliki Šmaren v Ljubljanski stolni cerkvi preč. gg. kanonika Anton Urbas in dr. Andr. Čebašek. Prvi je daroval slovesno sv. mašo ob 6. uri zjutraj, drugi pa ob 10. uri dopold. Še na mnogaja leta!

(Istarska vinarska zadruga v Pulji) je odprla zalogo svojih vin v Novem mestu. Prijateljem isterskih vin je dana prilika, da si lahko nabavijo dobro kapljico. Da je vino pristno, za to je porok zadruga, ki nima namena spekulacije, temveč ji je smoter narodnogospodarski, zboljšanje vinorejstva v Istri.

(Velik požar na Reki.) V skladiščih društva „Adrija“ na Reškem kolodvoru je nastal ogenj, ki se je razširil strahovito hitro in trajal najmanj dni. Zgorelo je več vagonov riža in je bila velika nevarnost, da se ne vna mejo sosedna skladišča špirta, kar bi bilo prouzročilo eksplozijo. Škoda se ceni na več milijonov goldinarjev.

(Grozna nesreča) se je pripetila te dni v Krfu. Pred tremi leti je padla iz neke oklopnjače, ki je imela vaje blizu otoka Krf, velika granata v morje. Zdaj so jo ribiči izvlekli na suho in prodali kot staro železo nekemu židu v Krfu. Ko je ta hotel s kladivom odbiti medne okove, se je granata razpočila in ubila njega, tri njegove delavce in še štiri druge blizu stoječe osebe,

šest mimoidočih pa je bilo težko ranjenih. Trupla ubitih so uprav na kosce raztrgana.

(Pokopališče za mohamedance na Dunaju.) Na Dunaji bodo napravili posebno pokopališče za mohamedance. Za to se poganja vojno ministerstvo, ker bosenski oddelki prihajajo semtertje na Dunaj in se torej lahko pripeti, da kak vojak mohamedanske vere umre na Dunaji.

(Predrzuha tatica.) V Trstu je te dni prišlo v neko stanovanje šestnajstletno dekle poprašat po neki ženski. Videč, da so le trije majhni otroci doma, je jela stikati kar po omarah, kjer je bil shranjen denar. Ko je mlada tatica že več reči nabrala, pride gospodinja s trga. Gospodinja je poslala po stražarje, ki so mlado tatico odpeljali v zapor.

(Utonila) sta blizu Ptuja najst- in devetletni sin sedlarja Alojzija Zemljariča. Kopala sta se, ali deroča voda je oba odnesla. Plavati pa nista znala.

(Nevihta in toča v Zagrebu.) Minoli petek je bila v Zagrebu huda nevihta s točo. S paviljona Narodne kavarne je odneslo streho in prevrglo ondu nekaj stolov, ter težko klop vrglo na mizo. V okolici zagrebški pa toča ni posebne škode napravila, ker je šla mej dežjem.

(Nevihta v Trstu.) V torek se je ulila v Trstu ob 11. uri silna ploha in je mej dežjem padala toča in je v bližnji okolici večkrat treščilo. — Dne 18. pr. m. je pa toča precej škode napravila na grozdji okrog Kopra.

(V gozdu rojena.) V nekem gozdu blizu Velike pri Mureku je povila te dni neznana žena dva fantiča. Neka usmiljena kmetica je vzela mater in dvojčka k sebi v hišo. Tretji dan pa je izginila neznanka, pustivši oba otroka kmetici.

(Drag konj.) Princ Waleški je kupil skupno z baronom Hirschem konja „Matchbox“ za 375.000 frankov, ker se nadejata, da dobita veliko darilo pri Pariških

dirkah. Ako bi konj res dobil darilo, mora plačati baron Hirsch še 125.000 frankov.

(Oropavanje mrličev.) Dognalo se je, da se na Ogerskem več ljudij s tem peča, da iščejo mrličev po Dunavi. Kadar dobe katerega, ki se je ponesrečil ali sam skočil v vodo, ga potegnejo iz vode, vzamejo mu kar ima kaj vrednega pri sebi, slečejo, če je obleka kaj vredna, potem pa zopet truplo vržejo v vodo.

(Pameten otrok.) Pet in pol letni hčerki knjigoveškega pomočnika Adeli Krečman na Dunaju je neka ženska po sili vzela uhane iz ušes in jih odnesla. Mlada deklica je seveda pustila vzeti uhane ali šest ur po mestu je bila vedno tatici na sledu, dokler se jej ponudi priložnost, da policijo na njo opozori. Tatico so prijeli. Našli so pri njej uhane in izročili jo sodišču. Tatici je ime Ana Gaga, doma je iz Požuna in ima na vesti še več drugih tatvin.

(Dva umora v Trstu.) Komaj je minulo par dnij, odkar je bila na skrivnosten način umorjena neka mlada ženska pri sv. Ivanu, o katerem zločinu ni niti sledu o storilcu, niti so jasni nagibi groznemu činu, se je zopet dogodil krvav umor v starem mestu. V torek zjutraj je zaklal 57letni Anton Tadič vdovo Josipino Appolonio, s katero je živel 7 let skupno. Skoro jednako stara ljubimka pa se je pečala rada z drugimi moškimi in je prišlo mej njo in Tadičem do očitnega razpora in do ločitve. Ponedeljek zvečer je prišel Tadič v stanovanje svoje bivše ljubice, zahtevajoč, naj ga zopet vzame k sebi. Ko ga je odgnala in mu zagrozila, da ga da zapreti, je odšel. Drugo jutro na vse zgodaj pa je zopet prišel, napadel z velikim nožem vdovo in ji prizadel 14 ran po vsem životu. Potem se je ovadil sam pri policiji. Ko je prišla sodna komisija, je bila Appolonio že mrtva.

Poučne stvari.

Opravila pri čebelnjaku meseca septembra.

Poglavitna žetev medu iz ajdovega cvetja in paberkanje po cvetočem jesenskem vresji je ta mesec končano. Zdaj pride poglavitno delo za prihodnje leto na vrsto; zdaj namreč mora čebelar presoditi, kateri panji bodo za meda, kateri pa za pleme čez zimo. Prav je, kar previden čebelar stori, da panje tehta ter si težo vsakega panja zapomni. Izpod 5 kg., kar je malo in zadostuje le pri posebno ugodnih okoliščinah, naj se noben panj za pleme ne pušča, zato recimo rajši, da srednja, pravilna teža plemenega panja bodi 8 kg. ker nekaj tehtajo čebele, nekaj satovje. S panjem vred, kateri ima navadno 5 do 6 kg. naj tehta vsak za prezimovanje odločen panj 13 kg. To bodi srednja, pravilna teža navadnega panja. Tega pa nečemo trditi, da velja taka teža za vsak panj, morebiti je za katerega premalo, zopet drugi preživi z manjšo težo. Umen čebelar mora sam vse okolščine presoditi, na pr. koliko tehtajo panji nov ali star, iz debelega ali tankega lesa, koliko je čebelno satovje staro ali mlado itd.

Prélahkim panjem pa z mladim satovjem in rodovitno matico pomaga se s pitajm. Pri naših navadnih panjih z nepremičnim satovjem je pač težavno pomagati. Kdor hoče pomagati s polnim satovjem, mora ga koliko mogoče blizu gnezda devati. Ali kako težavno je delo! Dosikrat se z medom ves panj pomaže, zlasti če je čebelar dela malo vaju, če ropnice to ovohajo, dostikrat več škode storijo, nego čebelar dobrega z vsem svojim

medom, ali še celo panj končajo. Če se s tekočim medom obilno pita in če je vreme toplo, lahko se zgodi, da matica zalego nastavlja; treba bi jo bilo med pitanjem priprejeti, pa v navadnem panju kako težavno! Panji, kateri imajo blizu žrelca veliko praznega prostora in so satovje sredi panja začeli, malokdaj dobro prezimujejo.

Panjem s premičnim satovjem seveda je veliko lažje pomagati. Težkim panjem se vzame polno satovje in se obesi v prelahke. Le toliko je paziti, da se polni sati obesijo kolikor moči blizu gnezda, potem pa drug za drugim manj polni. Če se je to o pravem času zgodilo, (sredi tega meseca) si čebele same med bliže gnezda prenesejo. Kdor pa hoče s tekočim medom pitati, naj da veliko na enkrat, na pr. $\frac{1}{2}$ kg., med tem pa naj, kakor je bilo že rečeno, matico pripre, kar se v premičnem satovju brez velike težave lahko zgodi.

Tudi je še opomniti, da naj se v čebelnjaku bolj lahki panji na sredo denejo, na vsako stran pa bolj težki, ker tako imajo čebele topleje v panju. Za zimo naj se dobro vse zapaži, kakor že vsak umen čebelar vej s suhim mahom, z mehko otavo, še najbolje pa s pezdijem. Kolikor toplejše, toliko boljše.

Tega meseca je treba dostikrat na čebele paziti zavoljo ropnice, kakor spomladi na roje. Zlasti naj čebelar gleda, da ne bo brezmatičnih panjev v čebelnjaku imel, ker taki so vselej najprvi na vrsti. Tudi ose in sršeni so dostikrat zelo nadležni, zato naj se žrelca pramašijo,

da so le za kak palec odprta, pozneje je tudi 1/2 palca zadosti. Prazno, pa lepo satovje naj se skrbno spravlja, ker drugo leto prav pride.

Loterijske srečke.

Brno, dne 29. avgusta: 51, 30, 34, 45, 29.
 Dunaj, dne 25. avgusta: 90, 35, 21, 76, 53.
 Gradec, dne 25. avgusta: 23, 73, 5, 47, 63.
 Praga, dne 22. avgusta: 38, 58, 42, 44, 70.
 Trst, dne 18. avgusta: 67, 71, 75, 88, 13.
 Linc, dne 18. avgusta: 67, 49, 12, 19, 47.

Tržne cene v Ljubljani
dne 1. septembra t.l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.
Rež,	4 50	Surovo maslo,	72
Ječmen,	4 50	Jajce, jedno	10
Oves,	5 50	Mleko, liter	64
Ajda,	6 50	Goveje meso, kgr.	68
Proso,	5	Telečje	66
Koruza,	6 50	Svinjsko	36
Krompir,	2 14	Koštrunovo	40
Leča,	16	Pišanec	17
Grah,	12	Golob	178
Fižol,	7	Seno, 100 kilo	1 42
Maslo,	kgr. 90	Slama,	6 40
Mast,	68	Drva trda, 4 metr.	4 80
Špeh frišen	58	" mehka, 4	

(21-1)

Advokat
dr. Viktor Šupan
je otvoril

svojo pisarno

v Ljubljani
na Bregu št. 16, I. nadstr.

Med. Univ.

dr. Heribert Borštner
bivši sekundarij

stanuje od 3. septembra
v Gledaliških ulicah št. 3,
II. nadstropje.

Ordinuje od 9—10 dopoldne
in " 3—4 popoldne.

(23-1)

Advokat
dr. Franc Prevc
otvoril je svojo
advokatorsko pisarno
v Kranji
v Kilarjevi hiši.

(22)

Nebhodno potrebna za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava
z ukusom bobove kave

Ta kava ima zase nedoseženo prednost, da se zamore odreči kvarnemu uživanju nemešane ali z surogati mešane bobove kave in da je moč privediti mnogo **sladnejšo**, poleg tega **zdravejšo** in **tečnejšo** kavo. — **Neprekošana kot primesek k navadni bobovi kavi.**

Priporoča se zlasti za gospé otroke in bolnike.

Osobito se je čuvati slabih posnemovanj.

Sel. Kneipp

Dobiva se povsod

1/2 kile po 25 kr.

V vsakej fari in krajni občini postavlja se razumna spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslužkom. — Pismo naj se pozveduje pod „201.191“, Gradec, poste restante. (5—14)

Peregrin Kajzelj

Stari trg št. 13 (3—15)

priporočam slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini svojo bogato zalogo

lestencev, oljnatih podob, zrcal,

kakor tudi vse v njegovo stroko spadajoče predmete na pr. stekleno, porcelanasto belo in rujavo prsteno blago, raznovrstne svetilnice viseče in stoječe,

Hermanove bliskovne svetilnice in prave kroglaste cilindre „Patent Marian“, katere imam samo jaz v zalogi za Kranjsko.

Prezmemam tudi vsa steklarska dela pri stavbah ter jamčim za solidno in točno postrežbo.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni ako se naroča po pošti.

Ubald dl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

➤ Za želodec: ➤

Marijinoeljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld. 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skazanem želodci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

➤ Za prsa: ➤

Planinski zeliščni ali prsni strop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

➤ Za trganje: ➤

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v krizu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. (14—8)

in
Visitnice
 priporoča
kuverte s firmo
„Narodna Tiskarna“

Odlikovovan v Trstu 1882. Srebrna svetinja.

Tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Drelse

Ljubljana (Kranjsko).

Vsakovrstne peči po najnovejši konstrukciji, bele in barvane od najboljšega blaga, elegantne in cene.

Cevi za dimnike natik z vetrovim ravnalcem. (2—16)

Okraski pri stavbah, nakit pri cerkvenih stropih in okrajkih, neprežigliva opeka in vse v glinarsko obrt spadajoče stvari.